

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Passio Tertia S. Demetrii M. Auctore Simeone Metaphraste E Græco
bibliothecæ Christianissimi regis Medicæo exemplari cum Lipomani et
Suri editionibus collato. Inteprete Lipomano.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

PASSIO TERTIA S. DEMETRII M.

Auctore Simeone Metaphraste

*E Græco bibliothecæ Christianissimi regis Medicæo exemplari cum
Lipomani et Surii editionibus collato.*

INTERPRETE LIPOMANO.

CAPUT I.

*Sancti patria, genus, institutio, dignitas, Christi prædicatio, apprehensio
atque in carcerem coniectio.*

B
Dum Sanctus, Thessalonicæ illustri loco

a

b

c

natus, maribusque optimis imbutus

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

aa

ab

ac

ad

ae

af

ag

ah

ai

aj

ak

al

am

an

ao

ap

aq

ar

as

at

au

av

aw

ax

ay

az

ba

bb

bc

bd

be

bf

bg

bh

bi

bj

bk

bl

bm

bn

bo

bp

bq

br

bs

bt

bu

bv

bw

bx

by

bz

Græciæque proconsul creatus,

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

aa

ab

ac

ad

ae

af

ag

ah

ai

aj

ak

al

am

an

ao

ap

aq

ar

as

at

au

av

aw

ax

ay

az

Tenebat quidem Romanorum scepra Maximianus Herculius a, magnoque impetu et spiritu ferebatur in Christianos, erroris autem simulacrorum nubes tegebat omnem terram, quæ est sub cælo; etiamsi veluti lucidæ quædam stellam eam sortita, resplendebant, qui passi fuerunt propter Christum. Quorum tunc unus agnoscebatur admirabilis Demetrius: Demetrius, qui propter fidem in Christum insignis, ac celebratus propter miracula, quæ faciebat in Christo. Ilum tulit quidem magna civitas Thessalonica b: quod autem ad parentes attinet, erat insignis et genere clarissimus, ipsum referens ab antiquos Macedones c.

2 Sed non erat tam clarus splendore suorum majorum, quam ornamento sue virtutis. Tantum enim animæ nobilitate superavit eos, qui erant præclari hoc nomine, quantum corporis specie superabat eos, qui suam jactabant pulchritudinem. Nam erat quidem ei satis acutum ingenium ad capiendas disciplinas, aptum vero ad mores colligendos et benignitate contemperandos; et vultus elegans ad aspectum significabat animi nobilitatem. A pueritia quidem usque ad pubertatem erat superior omnibus æqualibus: neque erat aliquid ex iis, quæ sunt vere bona, in quo non longo intervallo aliis præstaret, manifestumque erat ab initio, quam esset quidem arbor jucundissima, et quam copiosum et bonum fructum latura esset.

3 Cum autem ad virilem pervenisset ætatem, vires ostendebat ingenii, et exercebat robur et fortitudinem, atque in arte militari discenda laborabat d bonis ornatus moribus, et que in eo suavissime florebat, verecundia et moderatione: adeo ut omnium de eo sermo celeberrimus ipsum notum reddiderit Imperatori. Cum ergo tam præclaro et magno ingenio præditum Demetrium animadvertisset Imperator, ab initio ad magnam eum evehit gloriam, et eum creat Græciæ Proconsulem e: adeo, ut etiam Consularibus eum induerit insignibus. Ille vero (erat enim ad id, quod oportet, intelligendum aptissimus, et ad id quod est præstantius, eligendum, aliorum præstantissimus) eorum quidem parvum ducebant rationem, ad ea tantum, quæ ferunt ad Dei cultum, præclare attendens. Et ideo quæcumque

Eίχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκήπτρα Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκοῦλλος, πολὺς κατὰ Χριστιανῶν πνεῶν τε καὶ φερόμενος· εἰδωλικῆς δὲ πλάνης τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἄπασαν ἐκάλυπτε νέφος, εἰ καὶ λαμπροὶ καθάπερ ἀστέρες ταύτην διαλαχόντες, οἱ διὰ Χριστὸν παθόντες, ἐξέλαμπον. Ὡς εἰς τότε καὶ ὁ Σαυμαστὸς Δημήτριος ἐγνωρίζετο· Δημήτριος, ὁ καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν περιέλεπτος, καὶ τοῖς ἐν Χριστῷ θαύμασι περιέδοτος. Ὅς ἤνεγκε μὲν ἡ μεγάλη πόλις Θεσσαλονικεῖ, τὸ γέ μιν εἰς πατέρας ἦεν, ἐπίσημος ἦν, καὶ τὴν εἰς τοὺς ἀνοτοῦ γένους ἀναγορὰν τῶν Μακεδόνων ἐπιφανέστατος.

2 Ἄλλ' οὐχ οὕτω περιφανεία προγόμων, ὡς οἰκείῃ κόσμῳ τῆς ἀρετῆς ἐλαμπρύνετο. Τσοῦτον γὰρ εὐγενεία ψυχῆς τοὺς ἐπὶ ταύτῃ λαμπροὺς παρέδραμεν, ὅσον ὄρα σώματος τοὺς ἐπὶ κάλλει σεμνηνομένους ὑπερέβαλετο· φῶσις γὰρ αὐτῷ μαθήματα μὲν παρελαβεῖν ἰκανῆ, συλλέξει δὲ ἤθη καὶ κέρασαι πρὸς τὸ χρηστότερον ἀγαθῆ· τὸ τε τοῦ προσώπου λίαν ἐπίχαρι, τὴν τῆς ψυχῆς εὐγενείαν ὑπεδήλου. Τὸν μὲν οὖν ἐκ παιδῶν εἰς ἕβην χρόνον, πάντων ὁμοῦ τῶν ἠλικῶν ἐκράτει, καὶ τὴν οὐδὲν τῶν ἀληθῶς ἀγαθῶν, ἐφ' ἧ μὴ τῶν ἄλλων πολλῆ τῷ μέσῳ διέφερον· ἀλλὰ ὅλον ἦν ἐξ ἀρχῆς τὸ φυτόν, ὅπως μὲν γένοιτο χαριστάτου, ὅπως δὲ πολὺν τε καὶ ἀγαθὸν τὸν καρπὸν ἐνεργῶι.

3 Εἰς ἀνδρᾶς δὲ ἦεν, φύσει μὲν ἰσχυρὸν ἐπεδείκνυτο, ἀνδρίαν δὲ ἦκει τὴν βόμην, πρὸς μάθησιν τε τῶν πολεμικῶν αὐτὸν ἐξεπονεῖ, μετὰ χριστοῦ τοῦ ἦτους καὶ τῆς ἡδίστου αὐτῷ ἐπαρθούσης αἰδοῦς τε καὶ κοσμιότητος· αὐτό τε τὸ διαβεβοῦσθαι πρὸς ἅπαντας, γνώμησιν τῶν ἀνδρᾶ καὶ βασιλεῖ κατιστά. Λαμπρᾶς οὖν καὶ μεγαλογνώμονος οὕτως ἔχοντα φύσει δὲ βασιλεὺς τὸν Δημήτριον ἐνοήσας, ἐπ' ἰποδῶ δόξης ἐκ πρώτης εὐδὲς αἰρεῖ, καὶ ἀνθύπατον προβάλλεται τῆς Ἑλλάδος· ὡς καὶ ὑπατικὸν ἅμα περιβαλεῖν ὀρατικῶνα. Ὁ δὲ (ἦν γὰρ τὸ θεῶν συνιδεῖν ἰκανώτατος, καὶ τὸ κρείττον προέλεσθαι τῶν ἄλλων ἀξιωματικώτατος) τούτων μὲν βραχίην ἐποιεῖτο λόγον, τῶν δὲ πρὸς Σερραπειῶν φερόντων Θεοῦ διαφερόντως εἶχετο. Καὶ διὰ τοῦτο πάντα μὲν ἐπίσης τὰ ἐνταῦθα τερπνὰ διέπτε, πρὸς ἐν δὲ τοῦτο μόνον εἶχεν ἐρωτικῶς, τὴν εὐσέβειαν· καὶ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον εἰδίφα, καὶ τὴν ἐκεῖθεν μακαριότητα.

4 Ἐκάρτυεν

A

4 Ἐκήρυττεν οὖν οὐ φόβῳ τινὶ καὶ ὑποστολῇ, ἀλλὰ καὶ λίαν εὐπαρήσιαστώσ τὸ τοῦ Θεοῦ σωτήριον ἔλεος· καὶ οὐδὲν ἔτι μὴ Χριστὸς αὐτῷ διὰ στόματος ἦν. Τὸν δὲ τῆς ζωῆς ἄρτον, ὃν λόγον εἶναι τῆς ἀληθείας γινώσκουεν, πᾶσι τοῖς πτωχοῖς τὴν εὐσέβειαν φιλοθῆος δίνεμε, παράγων ἀπὸ τῶν θεῶν γραφῶν, καὶ διδάσκων ἔτι τῆς μακαρίας ἐκείνης ἐν τῷ παραδείσῳ διαγωγῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκπεσόντα, καὶ δουλοθῆντα τῇ ἀμαρτίᾳ, αὐτὸς ὁ τῷ πατρὶ συνάναρχος λόγος, οὐτε τῆς θεότητος ἐκστάς καὶ σάρκα λαβὼν ἐκ παρθένου, δούλου τε μορφῆν ἐκουσίως ἀναλαβὼν, θεοτέρας ἤξισσε πολιτείας, καὶ τὴν προτέραν ἐλευθερίαν αὐτῷ ἐχαρίσατο. Ταῦτα καὶ ἕτερα διδάσκων τε καὶ διεμνησκῶν αὐτοῖς ἐξηγεῖτο, καὶ οἰνοὶ ἀφορμὰς παρεῖχε καὶ σπέρματα πρὸς τοῦτο καὶ υἱὸς γενέσθαι τε καὶ κληθῆναι Θεοῦ, καὶ τῆς ἐν Χριστῷ κρυπτομένης ἀζωοθῆναι ζωῆς.

5 Ἐνεῦθεν πολλοὶ τῆς ἡδίστες ἐκείνης διδασκαλίας τοῦ μάρτυρος ἀπολαύοντες, τοῦ μὲν μικροῦ τῆς ἀπάτης ἀφίσταντο σκότους, τῷ δὲ γλυκεῖ τῆς ἀληθείας φωτὶ προσετίθεντο. Ἄλλ' ἐκείνος πολλὴν ὠδύνην τὴν εἰς Χριστὸν ἔροτα, καὶ ἀπλήστως τῆς τῶν ἀνθρώπων ὀρεγόμενος σωτηρίας, εἰ μὴ πάντα τῆς τοῦ ἐχθροῦ χειρῶν ἐξελεῖσθαι δυνατὸς γένοιτο, ζημιαν τοῦτο πλείστην ἤγειτο, καὶ οὐδὲν ἄλλως κατορθοῦν ἐνόμιζεν. Ἐγώρει τοίνυν αὐτῷ κατὰ γνώμην τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡ φήμη πανταχοῦ τῶν ἀνδρῶν παρέπεμπε κηρύττοντα τὴν Τριάδα, μὴ ἔτι τοῖς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τε καὶ Θεσσαλονίκης, ἀλλ' ἤδη καὶ οἱς οὐδὲ λόγος περὶ αὐτοῦ ἀφίκετο πρότερον. Ἐν τούτῳ δὲ ἔντος καὶ τὸ καλὸν ἐκεῖνο τῆς διδασκαλίας νόμα προχέοντος, ἤκουσ' ἄνευ παρ' αὐτὸν, οἱς ἔργον Χριστιανούς ἐρευνᾶν, καὶ τὴν εἰς βασιλεῖα οὐκείων ἑαυτοῖς διὰ τῆς ἐκείνων προδοσίας περιποιεῖσθαι.

6 Δημήτριος δὲ, ὡς ἤδη φθάσαντες ἐδηλώσαμεν, οὐκ ἐν γωνίαις τὰ Χριστιανῶν μετῴν, οὐδὲ νεκτερινὸς ὢν Χριστοῦ μαθητῆς, μάλλον δὲ τῆς ἀληθείας διδάσκαλος, ἀλλ' ἀνακεκαλυμμένος καὶ φανερός ὁμολογῶν τὴν εὐσέβειαν, συλλαμβάνεται παρ' αὐτῶν· καὶ ὅλα τῷ βασιλεῖ τὰ κατ' αὐτὸν γίνεταί, ὅτι τὰ μὲν τῶν Χριστιανῶν προσεδεῶν ἐστὶ, τὰ καὶ τῶν ἡμετέρων φησι θεῶν σαφῆ γέλοτα καὶ μυκτηρισμῶν τιθέμενος. Μαξιμιανὸν δὲ ἄρα Θεσσαλονικῆ τότε παρ' ἑαυτῇ εἶχε, μέγαν μὲν τὸ ἐπὶ Σαυρομάτας πόλεμῳ καὶ Σκύθαις γενόμενον, πολλῶ δὲ μίζῳ τῇ κατὰ τῶν εὐσεβῶν ὀμύτητι γνωρίζομενον. Ἀκούσαντα τοίνυν εὐθὺς τὸν βασιλεῖα πάντα εἶχεν ὁμοῦ, ἐκπλήξει, ἀνία, δῖος, ὀργή· ἐξεπέπληκτο τῆς ἀκοῆς τὴν καινότητα, ἠνίατο τῇ τοῦ ἀνδρός ζημίᾳ, ἐδεδείκε μὴ καὶ ἀλλοῖς τοιοῦτος ὢν ἐλύση πρὸς θεοσέβειαν, δι' ὀργῆς εἶχεν ὡς τῆς παρ' αὐτοῦ τιμῆς ἀλογίσαντα. Πληρᾶ ἀλλὰ πιστεύειν ἀκοῆ τοσοῦτον οὐκ ἔχων, ἅτε μὴ δὲ φέρων ὅπως ἀνδρα τοιοῦτον ζημιωθῆναι (καὶ γὰρ ὁ μὴ βουλευταὶ τις, οὐ δὲ βραδύως πιστεύειν δύναται) ἤθελε καὶ σφραγμαῖς μάρτυρας τοῦ ἀκουσθέντος παραλαβεῖν. Ἄγειν οὖν κελεῖται τὸν ἀνδρα παρ' αὐτῶν.

7 Ὁ δὲ παραστάς οὐκ ἐφρίξε τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς, οὐ τὰς ἐπιζόμενας ὑπεστάλας κολάσεις, οὐ τὴν ἀγριότητα τοῦ δικάζοντος εἰδείλασεν· ἀλλὰ τὴν ὁμότητα ταύτην ἴδων ἐκείνος τοῦ φανῆναι μάλλον τὸν πρὸς Θεὸν αὐτοῦ πόθον νομίσας, λέων εὐθὺς εἰς ἀγῶνα εἰ-

hic sunt jucunda, ex æquo respuebat: unius autem solius amore tenebatur, pietatis scilicet, mortemque sibi pro Christo, et quæ ex ea proficiscitur, beatitudinem.

4 Prædicabat ergo non timide, nec cum aliqua dubitatione, sed audacter admodum et libere, nomen Dei salutare; nihil aliud erat ei in ore, nisi Christus. Panem autem vitæ, quem cognoscimus esse verbum veritatis, omnibus pietatis egentibus distribuebat religiose, adducens ex divinis Scripturis, et docens quod hominem, qui ex beata illa, quæ est in paradiso, conversatione exciderat, et in servitutem peccati erat redactus, ipsum Verbum, quod simul cum Patre est expers principii, cum nec excessisset a Divinitate, et carnem accepisset ex Virgine, et servi formam sponte suscepisset, dignum fecit diviniore vivendi ratione, et ei priorem donavit libertatem. Hæc et alia docens et interpretans eis exponebat, et quodammodo eis occasionem præbebat et semina ad hoc, ut Dei filii essent et vocarentur, et quæ in Christo est absconsa, vitam consequerentur.

5 Hinc multi suavissima fruentes doctrina Martyris, recesserunt quidem a tetris erroris tenebris, accesseruntque ad dulce lumen veritatis. Sed ille quidem magnum in Christum amorem concipiens, et insatiabiliter hominum salutem desiderans, si non posset omnes eripere a manibus inimici, hoc maximum damnum arbitrabatur, nec se putabat aliquid recte facere. Res itaque ei succedebat ex sententia, et eum transmittēbat fama in omnes partes, et prædicabat Trinitatem non solum iis, qui erant Thessalonicæ et in Græcia, sed etiam longinquis de ipso audientibus. Cum autem in eo esset, et pulchrum illud doctrinæ fluentum profunderet, veniunt ad eum quidam, quorum munus erat scrutari Christianos, et per illorum proditorem sibi acquirere benevolentiam Imperatoris.

6 Itaque Demetrius non in angulis, ut jam ante significavimus, exercens Christianismum, neque nocturnus Christi discipulus, immo vero magister veritatis, et aperte confitens pietatem, ab eis comprehenditur, et defertur ad imperatorem, quod teneret quidem opinionem Christianorum, res autem deorum aperte rideret et subsannaret. Maximianus autem tunc erat Thessalonicæ, qui magnus quidem evaserat ex bello gesto adversus Sarmatas et Scythas, multo autem magis agnoscebatur ex crudelitate, quam exercebat adversus pios. Cum primum ergo hæc audiisset imperator, varie fuit affectus. Stupebat, dolebat, timebat, irascebatur: stupebat propter novitatem ejus, quod audiebat. Dolebat propter viri jacturam. Timebat, ne, cum talis esset, alios traheret ad suam religionem. Irascebatur, quod honoris ei delati nullam duxisset rationem. Sed cum non posset soli credere auditui, ut qui ferre non posset se tanti viri facere jacturam, (nam quod non vult aliquis, nec facile potest credere) voluit etiam oculos assumere testes ejus, quod fuerat auditum. Jubet ergo virum ad se adduci.

7 Is autem, coram constitutus, non extimuit imperii magnitudinem, non est reveritus ea, quæ expectabantur, supplicia, non judicis formidavit severitatem: sed hanc crudelitatem ille ratus esse materiam apertius ostendendi suum

A SYMEONE
METAPHRASTE

Christi fidem

Thessalonicæ
abbique præ-
dicat,
Ba Maximiano arces-
situr.

F

Christumque
libere confes-
sus,

in

A. SYMBO-
NE META-
PHRASE.

in Deum amorem, tamquam leo protinus acces-
sit ad certamen, non molliter aut effeminate ad-
spiciens, neque abjecte aliquid dicens; sed suis
potius verbis confirmans ea, quae prius tyrannus
de eo audierat; quod esset quidem miles Christi,
et ejus solius adorator: quod tantum abesset, ut
deos, qui ab eo dicebantur et colebantur, hono-
raret, ut eos etiam aperte irrideret et abomina-
retur: quodque tormenta, quae ille minaretur,
tunc pati aegre ferret, quando viderit tortores aut
clementius aut parcius inferre, quam desideret.
Honores autem tui, inquit, o Rex, et bona, quae
das iis, qui tibi parent, quomodo eum allexe-
rint, qui tui imperii invidiosam coronam, illud
ipsam, inquam, imperium cum opibus et thesau-
ris, aequae ac tenuem pulverem, despicit et
habet contemptui? Quod si etiam mortem intu-
leris, tunc scias te mihi facere, quod est ma-
xime optandum, ut qui ad veram vitam et ad
Christum transmittas, quem magis quam ipsam
desidero.

in carcerem
jussu Maxi-
miani conji-
citur.

8 Haec postquam audivit Maximianus, quae
ingenti spiritu summaque constantia et maxima
libertate dicta fuerant, tunc quidem differt tor-
mentum, callide id potius faciens, quam benigne.
Volebat enim ei injicere poenitentiam, et effice-
re, ut interjectum tempus tam vehementem re-
mitteret constantiam. Et ideo in praesentia jubet,
ut publici balnei, quod in propinquo erat, cam-
inorum fornices Demetrium acciperent in cus-
todiam. Maximianus vero in theatrum ingres-
sus, quod eo ipso tempore instruebat, athletas
convocans, omnemque congregans populum, et
certamina instituens, ipse in sublimi solio con-
sedit.

in quo de in-
stanti sibi
martyrio
latus

9 Martyr autem cum abduceretur in carcerem,
simul letabatur et afficiebatur dolore: letabatur
quidem, quod martyrium mox esset consecutu-
rus; aegre ferebat autem, quod non videret tor-
tores ad se citius accedere, et non jam ad tor-
menta et mortem corripere. Tantum enim con-
tendebat Demetrius mori propter Christum, quan-
tum studebat Maximianus eum a melioribus re-
vocare. Cum ergo martyr venisset in carcerem,
dicebat: Deus, in adjutorium meum intende, Do-
mine, ad adjuvandum me festina. Quoniam tu es
patientia mea, Domine, spes mea a juventute
mea. In te confirmatus sum ab utero: a ventre
matris meae tu es protector meus. In te lauda-
tio mea semper. Psallam Deo meo, quamdiu
fuero. Propterea exultabunt labia mea, cum can-
tavero tibi, et lingua mea tota die meditabitur
justitiam tuam h.

visionem
angelicam
creatur.

10 Peractis autem precibus, videt scorpionem,
per terram proserpentem, qui et aculeum sus-
tulerat, et ejus pedem erat puncturus. Ille au-
tem Cruce munitus, cum eum invocasset, qui
dedit suo figmento calcare posse serpentes et
scorpiones, illum reddidit mortuum, vel potius eum
qui intelligentia percipitur, scorpionem, qui in eo
latebat. Statim autem divinus ei apparet Angelus
ejus capiti coronam imponit, dicens: Pax tibi,
Christi athleta. Esto fortis, et te virum praebet.
Sic qui velox est ad consolationem eorum, qui
ipsum timent, Dominus, simul atque fuit inclu-
sus in carcere, et in praesentibus placide admo-
dum consolatur athletam, et ad futura implet
animi alacritate. Sed Demetrius quidem sic erat
in custodia.

ἦν, μαλακὸν οὐδὲν οὐ βλέπων, οὐ λέγων, ἀλλὰ πι-
στούμενος μάλλον τοῖς παρ' αὐτοῦ λόγοις τὰ τῆ
τυράνῃ προκινουμένα, ὡς εἶναι μὲν στρατιώτης Χριστοῦ
καὶ αὐτοῦ μόνου προσκυνῆς· τοὺς δὲ παρ' αὐτῶν
λεγόμενος καὶ σεβομένους θεοῦς τοσοῦτον ἀπει-
τιμῶν, ὅτι καὶ μυκτηρίζει σαφῶς καὶ βδελύσσεται· ἅς
δὲ καὶ ἀπειλοῦσιν αὐτὸν βασάνους, τότε ἀναβήσεται
πάσγων, ὅταν εἶδῃ τοὺς καλαστὰς ἢ φιλανθρωπῶς αὐτάς,
ἢ ἐλάττους ἐπάγοντας τῆς ἐπιθυμίας, Τιμὰ δὲ, φησὶ,
αἱ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, καὶ ἄπερ ἴδῃσιν τοῖς πειθόμενοις
σοι ἀγαθὰ, πῶς ἂν βέλῃσιν τὸν καὶ αὐτὸν σοι τὸν
ἐπίβουον τῆς ἀρχῆς, αὐτὴν ἐκείνην τὴν βασιλείαν, σὺν
ἅμα πλοῦτοις καὶ θησαυροῖς, ἴσων καὶ λεπτῇ κόνει
περικορουνῶν τε καὶ ἀτιμᾶζοντα; εἰ δὲ καὶ θανάτου
ἐπαγγέλοις, τί τε μοι τὸ εὐκαίαιστατον ἴσθι ποῖόν καὶ
πρὸς τὴν ἀληθῆ ζῶσιν, καὶ τῆς αὐτῆς πλέον ἐμοὶ ποθοῦ-
μενον παράπεμπον Χριστόν.

8 Τούτων ἐπειδὴ Μαξιμιανὸς ἤκουσε, μετὰ φρονήμα-
τος ἀτρέπτου καὶ γενναίου τοῦ παραστήματος, ἐλευθέρου
τε στήματος εἰρημένον, τὸ παρανοικία τὴν βασάνον ἀναβάλλ-
εται, σφοδρότερον τι μάλλον ποῖων, οὐ φιλανθρωπότερον.
Ἦθούλετο γὰρ μετάνοιαν αὐτῷ ἐμβαλεῖν καὶ πάρεσιν
τῆς θερμῆς εὐστασεως τὸν μεταξὺ χρόνον, καὶ διὰ
τούτου τότε νῦν ἔχον αὐτοῦ ποῦ τὸν Δημήτριον δημο-
σίου γειτονοῦντος λουτροῦ καμάραι καμίνων εἰς φρουρὰν
ἐλάμβανον. Μαξιμιανὸς δὲ τοῦ θεάτρον ἐπιβῆς, ὃ κατ'
ἐκείνου συνεκέρθει τῆς ὥρας τοῖς παγκρατιαστάς τε συνα-
γαγῶν, τὴν πᾶν ἐκκλησιάζων ἦν, καὶ τὴν ἀγωνίαν
διατιθέμενος, αὐτὸς ἐπὶ μετεώρου τοῦ βήματος προ-
καθήμενος.

9 Ὁ Μάρτυρ δὲ πρὸς τὴν εἰρκτὴν ἀπαγόμενος
ἤθετό τε ὁμοῦ καὶ ἀναρκῶς δίκαιον ἤθετό μὲν, ὅτι
μικρὸν ὄσον, οὐκὰ τοῦ μακρυρίου ἀξιοθῆσθαι ἐμελλε-
ῖν αὐτῷ δὲ ὅτι μὴ καὶ θάττου ἐπιόντας αὐτῷ τοὺς καλα-
στὰς εἶδετο, καὶ πρὸς βασάνους ἦδη καὶ τὸν θανάτου συ-
νηρπάζετο. Τοσοῦτος γὰρ Δημήτριον τοῦ διὰ Χριστὸν
ἀποθανεῖν ἄγων ἦν, ὅση Μαξιμιανῶ πάλιν τοῦ τὸν ἀν-
δρα εἶλεν διὰ τὸν χρηστέτερον σπουδῆ. Τὴν εἰρκτὴν τοῖ-
νον ὁ Μάρτυρ κατελιπῶς, Ὁ Θεὸς ἔλεγεν, εἰς τὴν
βοήθειαν μου πρόσγε· Κύριε, εἰς τὸ βοηθῆσαι μοι
σπεύσον. Ὅτι σὺ ἡ ὑπομονή μου, Κύριε, ἡ ἐλπίς μου
ἐκ νεότητός μου. Ἐπὶ σὲ ἐπιστηρήθητι ἀπὸ γαστρός· ἐκ
κοιλίας μητρός μου σὺ μοι εἰ σκεπαστής. Ἐν σοὶ ἡ ὑμνη-
σίς μου διαπαντός. Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου, ὡς ὑπάρχω. Ἐ
Διὰ τοῦτο ἀγαλλιάσεται τὰ χεῖλη μου, ὅταν ψάλλω
σοι, καὶ ἡ γλῶσσά μου ὄλην τὴν ἡμέραν μελετήσαι
τὴν δικαιοσύνην σου.

10 Καὶ τῆς εὐχῆς αὐτῷ τελεσθεῖσης, ὁρᾷ σκορπίον
ἐροπυκακατὰ γῆς, τὸ κέντρον τε ἠρότα, καὶ αὐτοῦ τὸν πόδα
βαλεῖν μέλλουσα. Ὁ δὲ τῷ σταυρῷ σφραγισμένος, καὶ
τὸν ἐπάνω ὄφρα καὶ σκορπίον τῷ εἰκείῳ πλάσματι
δόνα πατεῖν, ἐπικαλεσάμενος, ἐκείνον εὐδῶς, μάλλον
δὲ τὸν ἐν αὐτῷ νοητὸν σκορπίον ὑποκρυπτόμενον, ἀπερ-
γάσεται. Καὶ παραχρῆμα θεῖος ἀγγελὸς ἐπιφανεῖς,
στέφανον αὐτοῦ τῆ κορυφῇ ἐπιτίθει, προσειπὼν, Εἰ-
ρήνη σοι, ἀθλητὰ τοῦ Χριστοῦ, ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.
Οὕτως ὁ ταχὺς εἰς παράκληση τῶν φοβουμένων αὐτὸν
Κύριος, ἅμα τῆ τῆς εἰρκτῆς κατακλιθεῖ καὶ πρὸς τὸ
παρὸν ἡμέρας ἄγαν παραμυθεται τὸν ἀθλητὴν, καὶ
πρὸς τὸ μέλλον προθυμίας ἐμπιπίλησιν. Ἄλλὰ Δημήτριον
μὲν οὕτως ἡ φρουρὰ εἶχε.

ANNOTATA.

a Vide Annotata, Passioni præcedenti ad lit. b subneera.

b Civitatem hanc sibi natalem re etiam vere nactum esse S. Demetrium, indubitatum apparet. Ad Commentarium prævium num. 33.

c Haud majorem, quæ hic de illustri Sancti genere Metaphrastes, quam quæ de eodem anonymus Sancti nostri biographus in proxime præmissa, quam contexit, Passione memoriæ prodit, fidem merentur, uti ex iis, quæ Commentarii prævii num. 31 in medium adduxi, intelliges.

d Verumne sit, quod hic de posito a Sancto in arte militari discenda studio traditur, haud immerito revoces in dubium, uti liquet ex iis, quæ in Commentario prævio num. 35 et seq. disserui.

e Nec, quod hic de proconsuli Græciæ dignitate, ad quam Sanctus a Maximiano imperatore fuerit promotus, asseritur, certius apparet, uti pariter liquet e Commentarii prævii loco, ad lit. præcedentem citato.

f Impigre enimvero Demetrium in prædicanda Christi fide desudasse, verosimillimum, ne amplius quid dicam, apparet. Ad iterum Commentarium prævium num. 37 et tribus seqq.

g Anonymus Sancti nostri biographus, qui Metaphrasti præluvit, bellum hoc, non contra Scythas, sed contra Gothos gestum, scribit, nec propterea tamen hic cum illo pugnare est dicendus, cum Gothi etiam natione Scythæ exstiterint. Ceterum quo bellum illud anno circiter gestum verosimilius fuerit, Commentarii prævii num. 60 exposui.

h Hanc ad Deum orationem, quæ a Sancti Passione proxime antecedenti, ab auctore anonymo, qui Metaphrasti præluvit, conscripta, abest, pro arbitrio suo posterior hic scriptor Demetrio, custodia jam mancipato, verosimillime affinxerit. Ita autumo, quod similes sanctis orationes attribueri is solet in omnibus fere horum Actis, quæ stylo suo excoluisse noscitur.

i De angelica isthac, quæ Sancto fuerit oblata, apparitione, miraculique scorpæ, a Demetrio prodigiose necati, quod eam præcesserit, patratione dubitari haud immerito vel idcirco potest, quod tam hæc, quam illa a solo Metaphraste, anonymoque, qui huic præluvit, Sancti nostri biographo memoriæ prodita inveniatur.

CAPUT II.

Lyæus a Nestore occiditur, Maximianus, hinc iratus, Nestorem et Demetrium jubet interfici, hicque et miraculis claret et tamquam Sanctus honoratur.

Μαξιμιανῶ δὲ τὸ τῶν μονομάχων συνεκροσθεῖτο θέατρον, καὶ τ' ἄλλα ὅσα τὰ τοῦ πενταθλοῦ συνεπλήρου θεάματα. Ὁ δὲ ἐκ περιουσίας καθήσαστο, διακριθὲν ἰδίστην τὸν ἀγῶνα ποιούμενος. ἤθετο γάρ, ὡς ἔοικεν, αἱμάτων ἀντροπικῶν ὄρων ἔγκυσαι. Ἦν δὲ τις ἀνὴρ βαρβαρος τῶν ἐπιτηδείων Μαξιμιανῶ, πρὸς τὴν χεῖρα γενναῖος, καὶ πρὸς πάλιν οὐχ ἥμισυ ἀγαθός, μέγιστός τε τοῦ μετρίου μείζων, καὶ παρὰ τοῦτο σφόδρα κεχαρισμένος αὐτῷ, καὶ λόγου κομιδῇ πολλοῦ ἀξιούμενος. Λυαῖος ὄνομα τῷ ἀνδρὶ, πατρίς Ὀυαυδαλα.

12 Οὗτος τάγε εἰς ῥώμην σώματος πάντων κρατεῖν ἀλαζονεύμενος, ἐπ' ἀρτίαν τότε στάς, ὡς ἐπίδηλος εἶν τῷ θεάτρῳ παντὶ, τὸν βουλούμενον εἰς πάλιν προκαλεῖτο. Εἰργαστο δὲ ἄρα τῷ Μαξιμιανῶ κύλιος σασισι διειλημῆνος συγκαθίστην ἐπ' ἃ οἱ μονομαχεῖν μέλλοντες εἰσήσαν, καὶ τὸ παγκράτιον ὑπὴρχοντο καὶ τὴν πάλιν. Ἐπεὶ τοίνυν τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ πάντων ἐκράτει Λυαῖος, καὶ πᾶς ὅστις εἰς χεῖρας αὐτῷ ἐρχόμενος, χάμαι κείμενος εἰδὼς ἑδεάτο, ἢ καὶ θάνατον ἐκ τοῦ παραγρήμα σπασάμενος, τοσούτου ἠδουθαι τῷ τυράννῳ παρεῖχεν, ὅς κατέβαλλε τοὺς συμπλεκόμενους, ὅσον οὐ πολλῷ ὕστερον λυτῆ περιβαλεῖν αὐτὸν ἐμελλεν.

13 Ἀνὴρ γάρ τις, ὄνομα Νέστορ, τὴν μὲν ἡλικίαν κομιδῆ νέος, ἄρτι τὸν ἰουλον ἐπαυθούσα φέρων, ἰδεῖν δὲ ἤθετος, καὶ κάλλει διαπρεπέστατος, γνωστός τῷ περιδῶρῳ μάρτυρι Δημητρίῳ τελῶν, ὄρων οὕτω Μαξιμιανῶ.

Octobris Tomus IV.

Maximianus autem exhibebat spectaculum gladiatorum et complebantur omnes pentathli ludi a. Ille vero sedebat in sublimi specula, jucundissimum esse statuens versari in spectando certamine. Lætabatur enim, ut videtur, humani sanguinis videns effusionem. Erat autem quidam vir barbarus ex Maximiani necessariis, manu fortis, et validus ad luctam, et magnitudine, quæ modum superabat : et ideo erat ei valde gratus, et habebatur in magna existimatione. Nomen erat ei Lyæus : patria vero erat Wandalus b.

12 Is insolenter jactans se omnes vincere robore corporis, stansque in pulpito, ut toti esset theatro manifestus, ceteros gladiatores provocabat ad certamen. Tunc autem factus fuerat a Maximiano circus, multis comprehensus tabulis, in quem ingressi erant, qui erant singulari certamine certaturi, et pancratium incipiebant ac luctam c. Cum ergo viribus corporis omnes superaret Lyæus, et quicumque manus cum eo conserebat, statim cerneretur humi prostratus, aut etiam mortem inde statim oppetens, tantam tyranno adferebat voluptatem quod prosterneret eos, qui cum ipso congregiebantur, quanta eum haud multo post oppressura erat tristitia.

13 Quidam enim nomine Nestor, ætate quidem valde juvenis, ut qui modo natam haberet lanuginem, adpectu autem jucundissimus, et forma prestantissimus, qui erat notus in-

Lyæus gladiator, qui Maximiano,

b quod omnes pugnandi peritia superaret, erat dilectus,

a Nestore juvene Christiano, cum S. Demetrio

A. SYMEO-
NE META-
PHRASE.

elyto Martyri Demetrio, cum videret Maximianum sic affectum in barbarum et gladiatorum certaminibus multas exhibere pecunias; partim quidem odio habens Lyæi superbiam, partim autem adspiciens miracula, quæ fiebant a divino Martyre, et quod plurimi, ad eum accedentes, docebantur pietatem in Christum, cupiensque hoc etiam esse unum ex miraculis Demetrii, ut precibus illius armatus, Lyæi frangeret audaciam, et barbari dejiceret supercilium; accurrit ad Martyrem, et ad sanctos ejus pedes procidens, dicit: serve Dei Demetri, sum paratus, et mihi gliscit animus congregari cum Lyæo, si me solum armaveris precibus, perque eas validam manum auxiliatricem præbueris.

Inic benedi-
xisset, certamine, nequiquam

14 Quid ergo divinus Demetrius? Perinde ac si ipse rogasset, non autem fuisset rogatus, exequendo propemodum præventi petitionem: et ei velociter imposito Christi signaculo tam in fronte, quam in corde, eum dimittit, dicens: et Lyæum vinces, et eris Martyr Christi d. Quod quidem perinde est, ac si dicas: et manifestum vinces adversarium, et eum, qui non est manibus, sed etiam de futuro pronuntiavit certissimè. Statim ergo Nestor veniens in stadium, cum per gradus desillisset, et deponit tunicam, et assistens seipsum ostendit Imperatori. Maximianus autem obstupefactus illa audacia adolescentis, et esse aliquid aliud opinatus, quam ostentationem virtutis; jubet eum sisti propius, et o adolescens, inquit, ei consulens, scio, quod pecunie inopia coëgit te ad hanc prorumpere audaciam, ut vel si viceris, multas opes tibi compares; aut si fueris superatus, implacabilem inimicum, paupertatem simul cum vita effugas. Ego autem tuæ ætatis, et pulchritudinis misertus, vel pro sola audacia tibi præbebo quod satis est pecunie.

d

15 Qua accepta, abi simul cum vita fruens quoque pecuniis. Ne autem cum Lyæo omnino congregiarius, jam enim multos vita privavit, eosque te longe robustiores. His, auditis Nestor neque imperatoris arripuit liberalitatem, neque rursus Lyæi laudibus fuit territus. Imperatori autem, non, cupio, inquit, pecunias, neque ea de causa prodeo in certamen: sed gloriam potius cupiens, et Lyæo volens apparere præstantior. Non solum enim divitias, sed etiam ipsam vitam statui rejicere, si Lyæo gloria inferior fuero et primas illi cessero. Hæc sic dicta, et imperatorem, et eos omnes, qui aderant circa ipsum, ad iram provocarunt: qui (quomodo enim armatus, et quo esset fretus, ille nondum dixerat) arrogantiae tantum et vanæ gloriæ verba esse existimabant. Atque imperator quidem Lyæum vehementer incitabat ad certamen, impetuque et audacia plenum ejus animum reddebat acriorem.

a proposito
avocare Nestorem Maximiano sagitante,

16 Nestori autem animum addebant verba Demetrii, et Christus. Ad quem attollens oculos dicebat: Deus Demetrii, concede mihi, ut ego, qui sum ætate brevis David, tamquam alium Goliath, pudore et ignominia Lyæum afficiam. Te enim fretus suscepi hoc certamen in medio multorum, ut tuum nomen glorificetur, qui solus es vere Deus, et iis, qui in te virtutem faciunt, mittis auxilium de sancto e. Sic dixit, et, stricta acinace, ingressus theatrum, et cum barbaro congressus, infert ejus cordi cer-

appetit, occiditur.

17 Nestori dicitur de Sάρσοι οί Δημητρίου λόγοι και Χριστός ην, προς ον ανατεινας τοις οφθαλμοις, Ο Θεός, ελεγε, Δημητρίου, δός με τον βραχύν την ηλικιαν Δαβιδ, Γολιάθ άλλου καταστράναι Λυαίου. σοι γάρ παιδώς τον άγωνα τούτον εν μέση πολλών ήράμη, ινα τό σόν όνομα δοξασθη τό μόνου αληθώς Θεού, και τοις εν σοι δύναμει ποιουμένοις επιπέμποντος βοήθειαν εξ άγιου. Ούτως εφη και άμα τον άνικάνη σπασάμενος, και τό ζεατρον εισπηδήσας, τής συμπλοκής ήδη γενομένης βάλλει καιρίας κατά τής καρδιάς τον βαρβαρον. και εύσως τον μέν άναρει, σχεδόν δε και Μαξιμιανόν τή περι αυτόν

νόν περί τον βαρβαρον διακειμενον, και πολλά προς τοις Διμονομαχίας άθλοις και χρέματα προτιθέντα, τούτο μέν τό υπερήφανον Λυαίου μισήσας, τούτο δε και τά υπό του ζείου Μάρτυρος γινόμενα θαύματα κατιδών, και έπως αύτῃ πλείστοι προσιόντες την εις Χριστόν θεοσεβειαν έδιδάσκοντο, εν δε τούτο δελήσας γενέσθαι των Δημητρίου θαυμάτων τό ταις εύχαίς εκείνου καθοπλισθέντα λυσαί τε Λυαίου τό θράσος και την όφρύν αυτόν του βαρβαρού καταβαλείν, προστρέχει τῷ Μάρτυρι, και των ποδών εκείνου των άγιων προκειμενος, Δούλε του θεου Δημήτριε, λέγει, πρόςυμός ειμι και όργῃ μοι ένδον ή ψυχή, Λυαίῳ προς συμπλοκήν συνελθειν, ει μόνου αύτός όπλισεις με ταις εύχαίς, και ταύταις την κραταιάν χειρα συμμαχούσαν παράσχῃς.

14 Τι ούν ο θεός Δημήτριος; Όσπερ αίτήσας αυτός μάλλον ή αίτηθείς, μικρόν τή δελειώσει την αίτησιν επιφθάσει. και ταχέως επιβαλόν αύτῃ την εν Χριστῷ σφραγιδα εις τό μέτωπόν τε και την καρδίαν, αφήσων, επιπαύῳ. και τον Λυαίον νικήσει, και ύπερ Χριστού μαρτυρήσει: όπερ τ' αυτό ήπειπει. και τον φανερόν αντίπαλον και τον άφανή νικήσει. ούτως ου μόνου θάρσος ένκειν αύτῷ τή ψυχή, αλλά και περί του μέλλοντος ασφαλίστατα προσεφθέγγατο. Άούτῃ γούν ο Νέστορ αφικόμενος εις τό στάδιον και διά των βαθμιδών καταπηδήσας, τον τε γιγώνα αποτιθέσται, και εαυτον δήλον καθίστησι τῷ βασιλει παραστάς. Μαξιμιανός δε την πολλήν τόλμαν εκείνου του νεανίσκου καταπλαγεί, και άλλο τι είναι υπερλαβών ή άνδρίας επιδειξει τό γινόμενον, εγγυτέρω παραστήναι κελεύει, και: "Ο νεανίσκε, συμβουλεύω σφισι, ούδ' ότι χρημάτων ένδεια εις τούτό σε τόλμησ ήνάγκασεν επαρθῆναι, ινα ή περιγενομένος πλούτου σεαυτῷ άθρόον περιποίησῃ. ή άποτυχόν, πεινάω ως έχθρόν άσπονδον μετά και ζην άποφύγῃς. Έγῶ δε σε και τής ηλικίας, και τής καλόν επιλαμπούσης σοι ώρας οικτεριών παρέξω, και ύπερ μόνῃς γε τής τόλμης, άξια και ικανά χρέυατα.

15 Και λαβών άπιει μετά του ζην άπολαύων και των χρημάτων. Λυαίῳ δε σεαυτον τό παράπαν μη αντίστησῃς. Πολλούς γάρ του ζην άπήλλαξας, και των καταπολι σου βρωμαλεωτέρων. ταύτα ο Νέστορ άκούσας, ούτε ήρπασε την του βασιλέως φιλοτιμίαν, ούτε πάλιν προς τον του Λυαίου έπανον έδειλιωσε. τῷ δε βασιλει. ού χρημάτων επιδυνάω, εφη, ούδε παρά τούτο εαυτον εις τόνδε τον άγωνα καθῆκα, αλλά δόξης έρών μάλλον, και Λυαίου κρείττω αναφανῆναι βούλόμενος. Άπόμωστον γάρ εμοί μη ότι γε τό πλουτείν, αλλά και αυτό τό ζην, δόξης εΐξαντι Λυαίῳ, και των πρωτείων εκείνω παραχορήσαντι. Ταύτα ούτω λεχθέντα και βασιλέα και τοις περί αυτόν άπαντας ήρέδησαν εις όργήν. όπως γὰς ώπλίσθη, και εφ' ή πεποιθώς εκείνος ούτως εφθέγγετο, αυτοί άγνοούντες, αλαζονείας μόνῃς και νεου τύφου τά ρήματα υπελάμβανον. Ο μέν ούν βασιλεύς πολὺς ην εις τον άγωνα διεγείρων Λυαίου και την όρμῃς και θάρσους εμπλεον παραδύων ψυχήν.

16 Νέστορι δέ τό θάρσος οί Δημητρίου λόγοι και Χριστός ην, προς ον ανατεινας τοις οφθαλμοις, Ο Θεός, ελεγε, Δημητρίου, δός με τον βραχύν την ηλικιαν Δαβιδ, Γολιάθ άλλου καταστράναι Λυαίου. σοι γάρ παιδώς τον άγωνα τούτον εν μέση πολλών ήράμη, ινα τό σόν όνομα δοξασθη τό μόνου αληθώς Θεού, και τοις εν σοι δύναμει ποιουμένοις επιπέμποντος βοήθειαν εξ άγιου. Ούτως εφη και άμα τον άνικάνη σπασάμενος, και τό ζεατρον εισπηδήσας, τής συμπλοκής ήδη γενομένης βάλλει καιρίας κατά τής καρδιάς τον βαρβαρον. και εύσως τον μέν άναρει, σχεδόν δε και Μαξιμιανόν τή περι αυτόν

A αὐτὸν λύπη· πολλὴ δὲ μάλλον εἶπειν καὶ πλάνη αὐτῆν, καὶ σὺν ἐκείνῳ τὸν ταύτης αἰτίου, τὸν κρυπτὴν, φημι, μαξιμιανὸν θάνατοί.

17 Μαξιμιανῶ μόντῳ τῷ βασιλεῖ οὐκ ἦν ἐτι ἀνεκτὸν ἢ καθεδρὰ· ἀλλὰ πλήρης ὄργης καὶ κατηφείας, εὐθὺς ἐξάνεστη, καὶ πρὸς τὰς βασιλείου αὐλῆς δευὰ στρέψων καθ' ἑαυτὸν ἀπαχώρει, ἐπισκοπῆσαι τῷ φέγγει τῆς ἀληθείας ὁ δυσσεβὴς βουλόμενος, Νέστορος τε τὴν νίκην καὶ δι' ἐκείνου τὸ πρὸς Χριστὸν ἀκαυρώσαι σέβας, γοητεῖαν ἐκ πολλῆς ἀνάγκης τὸ πρᾶγμα καλῶν. Ἐπεὶ οὐκ ἀν' φησι, παρὰ τοιοῦδε τοιαύτας ἀνδραγαθίας ἐπιδειχάμενος ἀνηρεῖτο, ἀμέλει καὶ Νέστορα τὸν γενναῖον μεταπεψφάμενος, ὡς ἐπὶ πράγματι ὁμολογουμένην καὶ οὐδενίως δεομένην ζητήσεως, Ἐπιτέ μοι, νεανιστε, λέγει, τίσι μαχρίαις χρησάμενος ἢ τίνας ἔχων τοὺς συνεργούς, Λυαῖον ἀνήρκαα τὸν τοσοῦτον; πρὸς ταῦτα ὁ Νέστωρ οὐδὲν ὑποδειλιάσθει, ἀλλὰ θαρρόσας πάντως, ὅτι ὁ θεὸς ἐκείνου τὸν ὑπερήφανον ἀνελείν, αὐτὸς δώσει καὶ προσήκουσαν τὴν περὶ αὐτοῦ εἶσθαι ἀπωλογίαν, οὐδὲν, ἔφη, βασιλεῦ τοῦτο οὐδὲ ἐμοί, οὔτε ἄλλῳ Χριστιανῶν· συνεργός δὲ μοι πρὸς τοῦτο τῶν ἀνθρώπων B οὐδεὶς, ὅτι μὴ μόνος ὁ Δημητρίου Θεός, ὁ Θεός, βασιλεῦ, τῶν Χριστιανῶν.

18 Τοῦτου φανερός ἄθλος ὁ Λυαίου θάνατος, ὃς ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ Σηῶν καὶ Ὡν καὶ μυρίους ἄλλους πολλῶ μάλλον ἢ Λυαῖος τὴν ῥόμην ἐπιφανείας εὐχερῶς ἀνείλεν, οὐ καθ' ἓνα μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ πλήθος συνθηροισαμένους. Τί μὴ λέγω τὰ ἐκείνου μόνου ἀληθῶς ἄξια, οὐ ἔργον οὐρανῶν καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἀπαντα; Οὐκ ἤνεγκε τὰ μεγάλα ταῦτα ἢ φαλλῆ Μαξιμιανῶ ἀκοή, ἀλλὰ τῶν καλῶν λόγων μισθός, καὶ τῆς νίκης αὐτῷ βραβεῖα τὸν διὰ ζήρους ἐπάγει θάνατον. Νέστωρ μὲν οὖν οὗτο τοῦ διὰ Χριστὸν μακαρίου τέλους ἐπιτυγχάνει, καὶ τῷ ἰδίῳ ζῆσει δέχεται τὴν τομὴν, οὗτο μὲν Μαξιμιανῶ κελύσαντος, ἵνα κκειῖν οὐ τάχα μαρτυρικῶ αἵματι καταγαθῆ, Μνουικιανου δὲ προτικωρος πρὸς τὴν σφαγὴν ὑπουργήσαντος. Καὶ οὗτο πρὸς Χριστὸν, ὅν ἐφίλησε παραπέμπεται, παρ' οὗ καὶ τῆς δυπλῆς νίκης ἀπολήθεται τοὺς στεφάνους.

19 Ἐντεῦθεν ὑποβολαὶ κατὰ Δημητρίου πάλιν καὶ C διαβολαὶ πεισανότεραι, ὡς αὐτὸς εἶη τοῦ Λυαίου σφαγῆς αἰτίος. Λύτικα γοῦν Μαξιμιανῶς δέξυτατα χολωθεῖς, καὶ ἅμα οἰωνσάμενος ὡς οὐκ ἀγαθὸν αὐτῷ συνάντημα Δημητρίου γένοιτο πρὸς τὸ στάδιον ἀνίστη, κελύει τὸν Μάρτυρα ἐν αὐταῖς, αἷς ἐφρουρεῖτο καμίνις, λόγγαις ἀναρεθῆναι, ὃ δὲ καὶ γίνεται. Καὶ ὁ καλλῆς σὺ τὰ πάντα, Δημητρίος, ὁ λίαν τοῦ δεσπότης περιεχόμενος, ὁμοίως αὐτῷ τὴν πλευρὰν λογγεῖ καὶ τοῦτο ἀφορμὴν καὶ ὁδὸν εὐρίσκει τῆς πρὸς ἐκείνου ἀφίξεως· μακάριος μὲν τοῦ βίου, μακαριώτερος δὲ τοῦ τέλους καὶ τῶν στεφάνων γενόμενος, καὶ τῆς εἰς αἰῶνας αὐτῷ τῷ πόθουμένην συγκοιτικῆσεως.

20 Εἶχε μὲν οὖν οὗτο ταῦτα, καὶ ὁ νεκρὸς τοῦ Μάρτυρος κατὰ γῆς ἔρριπτο, καὶ οὐδεὶς αὐτοῦ λόγος μέχρι τινός. Πάντως δὲ οὔτε ὅσον ἦν, οὔτε Θεοῦ ὄλωσ ἄξιος, ὑπὲρ οὗ πέπονθεν, ἐκείνο τὸ ἱερὸν σῶμα οὕτως αὐτὸ παρῆδει. Οὐκ οὐδὲ παρῆδει. Ἀλλὰ τῶν φιλοχρίστων τινῶν ὑποβολαῖς ἐκείνου νυκτὸς προσελθόντες, καὶ ἀτίμως κείμενον τὸ κομιδῆ τίμιον ἀνελόμενοι εὐλαβῶς περιστέλλουσι. Εἶτα καὶ κόνιν ἐπιβαλόντες ἐν

tam plagam. Et statim illum quidem interimmit, fere autem ipsum quoque Maximianum dolore, quem de eo accepit: multo vero magis ipsum quoque errorem, et cum eo ejus auctorem, occultum, inquam, Maximianum morte afficit.

17 Maximianus autem imperator non potuit amplius sedere, sed statim surrexit ira plenus et tristitia, et in aulam abijt regiam, gravia apud se versans, et veritatis splendori volens impius offundere tenebras, Nestorisque victoriam obscurare, ac per illud cultum Christi, prae multa ignorantia rem vocans prestigias. Neque enim, aiebat, alias ab eo fuisset interemptus is, qui tam praecleara effecerat facinora. Itaque, generoso Nestore accersito, tamquam res esset certa, et nulla opus haberet inquisitione; Die mihi, dicit, adolescens, quam arte usus magica, aut quosnam habens adjuutores, Lyæum, virum tantum, interfecisti? Cui Nestor nihil territus, sed omnino confidens, quod, qui dedit illum superbum et insolentem de medio tollere, ipse quoque de eo convenientem dabit E responsonem; nihil, inquit, o imperator, tale, nec mihi, nec ulli est Christiano utile. Nullus autem homo mihi fuit ad hoc adjutor, nisi solus Deus Demetrii, Deus, o imperator, Christianorum.

18 Manifestum ejus certamen fuit mors Lyæi qui in manu forti et brachio excelso Sehon et Og, et alios innumerabiles, longe magis, quam Lyæus, virtute insignes facile de medio sustulit, non solum singulos, sed etiam magna circumdatos multitudine. Sed cur non dico ea, quæ sunt illo solo vere digna, ejus opus est caelum et terra, et quæ sunt in eis omnia? Non tulerunt hæc magna aures viles Maximiani, sed pulchrorum verborum mercedem et victoriae præmium, ei mortem affert gladio. Et sic quidem Nestor beatum finem propter Christum esse consecutus: et suo ense plagam accepit, sic jubente Maximiano, forte ut ille quoque martyrico sanguine sanctificaretur. Cum igitur Minutianus Protector, cædis fuisset administer, sic Nestor transmittitur ad Christum, quem dilexit, et a quo erat accepturus coronas duplicis F victoriae f.

19 Hinc fraudes in Demetrium rursus, criminationes intenduntur probabiliore, quod ipse esset causa cædis Lyæi. Continuo igitur vehementer iratus Maximinus, et simul auguratus non fore bonum omen, si ei occurreret Demetrius in stadium ascendenti, * ad quod per lavacrum erat accessus *, jubet Martyrem interfici lanceis in iis ipsis caminis, in quibus custodiebatur. Quod fit etiam. Et tibi quidem, qui ex omni ex parte pulcher et honestus, Demetri, qui Dominum diligenter sectaris, et omnia illius diligis, similiter atque ipsi lancea latus configitur, hancque invenis occasionem et viam tui ad eum adventus; beatus quidem propter vitam, beatior autem propter decessum et coronas, et propter æternam tuam cohabitationem cum eo, quem desiderabas g.

20 Hæc quidem sic se habebant, et humi jacebat corpus Martyris, neque aliquamdiu ulla ejus habebatur ratio. Omnino autem nec erat sanctum, nec Deo plane dignum, pro quo passum erat sacrosanctum illud corpus sic ipsum despiciere. Neque ergo despexit: sed quidam ex iis, qui Christum amabant, ejus instinctu, nocte accedentes, cum valdo turpiter jacens corpus

A. SIMEO-
SE META-
PHRASTE.

Maximianus
hinc iratus,
remque ma-
gia adscribens

Nestorem
primo

ac deinde et
iam Deme-
trium jubet
occidi.

* hinc hæc
astericis in-
clusa desunt
in Græcis.

g
Hæc a Chri-
stianis sepeli-
tur, miracu-
lisque a Lupis,

A. SYMBO-
NE META-
PHRASE.

corpus pretiosum sustulissent, id pie componunt. Deinde etiam injecto pulvere, in eo ipso loco, in quo fuerat consummatus, sepeliunt pie ac religiose. Quidam autem ex Sancti famulis, stans prope eum, quando beatam illam subit cædem, cum, ut potuit, divinum illum sanguinem collegisset in sacro Martyris superhumerali, et, quem manu gestabat, anulum accepisset, et Martyris sanguine tinxisset, per ista faciebat plurima miracula.

qui et ipse
idcirco neca-
tur, per ejus
reliquias pu-
tratis, signis-
que aliis

21 Neque erat ullus morbus, neque malus demon tam fortis, quin statim, si illius fecisset periculum, superaretur et in fugam verteretur: adeo ut tali fama miraculorum impleteretur tota civitas Thessalonicensium. Quocirca nec erat consentaneum, ea latere Maximianum, nec ferre posse invidiam. Et ideo capitur protinus famulus, horum bonorum procurator, et interficitur. Tribunal locus, in quo fuit occisus; Lupus autem vocabatur egregius ille famulus h. Proce-
h
dente autem tempore, et signis ex loco, in quo latebat corpus Martyris, tum Macedoniam, tum etiam Thessaliam pervadentibus, quin etiam caligine simulacrorum conversa in perfectam serenitatem, quidam Leontius et gloria clarus, et Christi fide ardens, qui tunc erat prefectus Illyrici, profectus Thessalonicam i, a gravi morbo invaditur, ita eum premente, ut nec comederet, nec biberet; quæ ab omnibus autem fugitur, mortem putaret rem valde optandam, et a malo, quod eum vexabat, solam liberationem.

jam celebris
a Leontio,
quem sanata-
trestituerat.

22 Cum ergo et medici a morbo aperte vincerentur, et amicorum presentium ad consolandum dolorem inanis labor ei reputaretur, nulla autem spes esset, forte ut a morbo liberaretur; cum, inquam, ageretur tantis fluctibus, et plane inevitabilibus; prefecto sacra quedam ancora fuit refugium ad divinum templum Martyris. In quod cum fuisset in lecto introductus, et depositus fuisset in loco, in quo sacrum illud corpus fuerat in terra conditum, (o divinam visitationem! o rem ineffabilem!) successisset quidem ad aperte ostendendam Demetrii gratiam et virtutem, si, cum depositus aliquo tempore expectasset, et vehementissime orasset, sensisset auxilium. Nunc autem hoc est maxime novum, hoc est miraculorum illius jucundissimum, quod omnia hæc simul concurrerunt, ægroti in templo depositio, Martyris per labra illius invocatio, et morbi facilis ejectione k. Leontius tam celerem consecutus curationem, ipse quoque celerem, ut potuit, reddit remunerationem.

templo Thes-
salonica pre-
mum,

23 Nam cum domunculam, in qua sacrum corpus Martyris depositum fuit, quæ erat parva admodum et angusta, et lavacri ambitu ac stadio intercepta, evertisset, templum in ipsa civitate Thessalonica ab ipsis extruxit fundamentis: quod nunc quoque cernitur medium inter publicum lavaerum et stadium pulcherrime excitatum l: pulchritudine enim et magnitudine nulli alii cedit ex iis, quæ movent oculos ad admirationem et voluptatem. Abiturus autem hic vir pius in Illyricum, cum vellet aliquam partem sacri corporis accipere, ut illic quoque excitaret templum glorioso Martyri, Sanctus non est ei assensus, sed nocturnis apparitionibus cum aret a cepto. Propterea secunda, ut dicitur, navigatione cum chlamydem Martyris, quæ illius venerando sanguine fuit cruentata et ex ejus superhumerali aliquid accepisset, quod solent appellare orarium, et in

αὐτῷ τῷ τόπῳ ἔνθα δὴ καὶ τετελείωτο Θεωφιλῶς τά-
D
πρῶτον * εἰς δὲ τὴν τῶν οἰκτιρῶν τοῦ Ἁγίου παρεστάς αὐτῷ
τὴν μακαρίαν ὑψισταμένην σφαγὴν, καὶ ὡς οἶοντε τὴν,
τὸ θεῖον ἐκεῖνο αἷμα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ μάρτυρος ἀνελό-
μενος ἐπόμιον, ἀλλὰ καὶ ὅν ἐφόρει, κατὰ χεῖρα δα-
κτύλιον καὶ αὐτὸν συλλαβὼν καὶ τῷ μαρτυρικῷ αἵματι
περικύρσας πολὺ τι χρῆμα τεραστίων ἐργάζετο δι' αὐτοῦ.

21 Καὶ οὐδὲν ἦν οὔτε τῶν νοσημάτων, οὔτε τῶν πνευμάτων οὕτως ἰσχυρῶν, ὡς τε εἰς ἐκεῖνον πείραν ἔλθῶν, μὴ εὐδὲς ἠτάσθαι καὶ πρὸς φυγὴν τρέπεσθαι: ὡς πλήρη γενέσθαι τῆς τοιαύτης φήμης τῶν τεραστίων τῆν πόλιν Θεσσαλονικεῶν ἅπαντα. Ὅθεν οὐ δὲ εἰκὸς ἦν ταῦτα οὔτε Μαξιμιανὸν λαθεῖν, οὔτε τὸν φθόνον ὑπενεγκεῖν. Καὶ διὰ τοῦτο χειροῦται παραχρῆμα καὶ ὁ τῶν ἀγαθῶν δὴ τούτων ἐπιτροπος οἰκίτης, καὶ ἀνακρίεται. Τριβουνάριον τὸ τῆς ἐκπομπῆς χωρίον, Λεῦπος ὁ καλὸς οἰκίτης κατανομεῖται. Χρόνου δὲ περιόντος καὶ τῶν σημείων ἐν ᾧ τὸ τοῦ Μάρτυρος ἐκρύπτετο σῶμα, τοῦτο μὲν Μακεδονίαν, τοῦτο δὲ καὶ Θεσσαλίαν διατρεχόντων, ἦδη δὲ καὶ τῆς εἰδωλοῦς ἀγλῆος εἰς ἀκρῆθι αἰθρίαν μεταβαλοῦσης, Λεόντιός τις, ἀνὴρ τῆν τε
B
δύξαν λαμπρὸς, τῆν τε πρὸς Χριστὸν πίστιν μάλα θερμὸς, τοῦς μὲν ἐπαρχίους τότε τῶν Ἰλλυρικῶν κατανομῶν Ἐρόδου, εἰς δὲ τὴν Δακίων ἀπὸν, νόσῳ βαρυντάτη κάτοχος γίνεται, οὕτως αὐτὸν πιεζούσῃ, ὡς καὶ σιτίων ἀγεστού καὶ ποτοῦ ποτεῖν, τὸν δὲ πάσι φευκτὸν θάνατον, χρῆμά τι νομίζῃν ἐπιεικῶς ποθεινότερον, καὶ τοῦ συνεχθέντος αὐτὸν θεοῦ μόνῃ ἐλευθερίαν.

22 Ἐπεὶ οὖν ἰατρὸι μὲν τῆς νόσου φανερῶς ἠτῶντο, φίλων δὲ παρουσίᾳ πρὸς παραμυθίαν τοῦ πάθους νόσος κενὸς ἐνομιζόντο, ἐλπίς τε ἦν ἀπαλλαγῆς τοῦ νοσήματος οὐδεμία, ἐν τούτῳ χαλεπῶ κλύθῳ καὶ ἀνικτῷ ἱερῷ τῆς ἀγκυρᾶ τῷ ἐπάρχῳ ἢ πρὸς τὸν θεῖον τοῦ Μάρτυρος ναὸν καταφυγὴ γίνεται. Ἐνθα δὲ καὶ κλυσιπεθῆς εἰσαχθεὶς καὶ κατὰ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ὑπὸ γίν κέρυπτο σῶμα, κατατίθει, (ὡ θεῖας ἐπιστοπῆς! ὡ πράγματος ἀπορήτου!) ἤκει μὲν εἰς δέγμα σαφέος τῆς Δημητρίου χάριτος καὶ δυνάμεως, καὶ εἰ θεῖς καὶ χρόνον τινὰ προσμένει καὶ Σερμύτῃται θεοθεῖς ἤθετο τῆς ἐπιουρίας. Νῦν δὲ τοῦτο ἐστὶ τὸ καινότερον, τοῦτο τῶν ἐκεῖνου θαυμάτων τὸ χαριέστατον, ὅτι ἡμῶς συνέδραμε πάντα, ἢ ἐν τῷ ναῷ τοῦ νοσούντος κατέβησιν, ἢ τοῦ Μάρτυρος διὰ τῶν ἐκεῖνου χειλέων ἀνάκλησις, καὶ ἢ τοῦ νοσήματος ευχερῆς ἀπόθεσις. Ὁὗτω ταχέως Λεόντιος τῆς Θεραπεῖας τυχὼν, ταχέως καὶ αὐτός, ὡς
F
εἶχε τὴν ἀραιὴν ἀποδοῖσαι.

23 Καὶ τὸν μικρὸν οἰκίσκον, ὃς τὸ ἱερὸν εἶχε τοῦ μάρτυρος σῶμα, ἐπιβραχίως κορυφῆ καὶ στενοῦ τοῦ σχήματος ὄντα, τοῖς περιβάλλουσιν τε τοῦ λουτροῦ καὶ τῆ σταδίου ἀπειλημένον καταστρέφας αὐτὸς, ναὸν ἐν αὐτῷ τῷ ἁσπὶ Θεσσαλονικῆς ἐξ αὐτῶν εἰδήματος τῶν κρηπίδων, ὃς καὶ νῦν δρᾶται μέσος τοῦ δημόσιου λουτροῦ καὶ τοῦ σταδίου κἀλλιστὰ διηρμένους, οὐδενὸς τῶν ἄλλων ὅσοι πρὸς θαῦμα καὶ ἠδονὴν ὀφθαλμοῦς κινῶσι κἀλλοῦς ἢ μεγέθους, ἀπολειπόμενος. Μέλλων δὲ φιλευσεθῆς οὕτως καὶ πρὸς τὸ Ἰλλυρικὸν ἀπέναι, καὶ τινὰ τῶν μερῶν τοῦ ἱεροῦ σώματος λαθεῖν βουληθεῖς, ὅσοις κἀκεῖσε ναὸν τῆ εὐκλείης Μάρτυρι ἀναστήσαι, οὐκ ἔσχε συνευδοκοῦντα τὸν Ἅγιον, ἀλλὰ νικητικῶς αὐτὸν ἐπιφανείας εἶκοι τοῦ ἀποχειρήματος. Διὰ ταῦτα καὶ δευτέρου πλοῦν, ὃ λέγεται, τὴν χλαμύδα τοῦ Μάρτυρος σεπτοῖς αἵμασι τοῖς ἐκεῖνου πεποινημένην, καὶ τὴν ἐπομίον λαβὼν, ὁ σύνθετος ὄραριον ἐνομάζει, καὶ κλειστῶ τιμῆ τὸ ἀληθῆς τιμῶν καταθέμενος, οὕτω τῷ Μάρτυρι μὲν ἀρροῖσι τὸν πότον, ἑαυτῷ δὲ τὴν μεγίστην περιποιεῖται ἀσφάλειαν.

A

24 Ἀμίλει καὶ τῶν ἐπὶ τὸ Σίρμιον ὄρα χειμῶνος διαβαίνειν μέλλων, ἦδη παρὰ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἰστρου γενόμενος, ἐπεὶ πολὺς ἦν ἐκείνος, καὶ ἐπὶ μέγα τὸ βεῖθρον ἐξείρων ἐνεσθῆναι τε οὐδενὶ τῶν πάντων διακατὸς γενόμενος· καὶ ὁ μὲν χρόνος πολὺς μεταξύ ἦν, ἔληγε δὲ οὐδαμῶς τὸ βεῖθρον, ἀλλὰ καὶ ἐτι τοῖς βουλομένοις ἀπηγόρευε τὴν διάβασιν, ἐν ἀβυρμῆσι δ' ἀνὴρ ἦν, λογισμοῖς τε ἐβάλλετο καὶ ἀπορία συνείχετο. Ἐπιφανείας οὖν ὁ θεῖος αὐτῷ Δημήτριος, πάσαν ἀβυρμῆαν, ἔφη, καὶ ἀπιστῆσαι ὅτι πορῶν θεμενοσ ἀπὸ τῆς ψυχῆς, ὁ ἐπιφέρει μετὰ χειρᾶς ἔχων διάβητι τὸν ποταμὸν ἀ- διατάκτως.

25 Πείθεται τῷ φωνῆντι ὁ ἐπαυρῶς, καὶ ἔσθην τοῦ ὀχήματος ἐπιβάς, ἐχώρει διὰ τοῦ βεῖθρου μετὰ χειρᾶς τὴν σφοδρὴν ἔχων, ἅνω δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τῆς ψυχῆς, ἰσχυρῶς τοῦ βεῖθματος ὑπεργουρούτος αὐτῷ, καὶ εἰκάν- τος νεύμασιν ἀθεύτοις, ἀξίαν μὲν θαύματος, οὐ μὲν ἀναξίαν καὶ τῆς πρὸς τὸν Μάρτυρα πίστεως, τὴν διάβασιν ὑποστάς. Οὕτως οὖν ἀβλαβῆς διεβῆν, καὶ προσώσι Σίρμιον γενόμενος τὴν ἱερὰν ἐκείνου σφοδρὴν μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ θρασυροῦ, τῷ παρ' αὐτοῦ νεαργηθέντι ναῦ τῷ Μάρτυρι θύσαν, ἐν γειτόνων δὲ οὗτος τὸ τῆς καλλιῆκου μάρτυρος Ἀναστασίας ἰδρυται σπηῶ· ἡ δὲ μάρτυρες μάρτυσιν ἅνω τε καὶ κάτω τοῖς σπηραῖς πλησιάζουσι. Πολλῶν μὲν τῶν θαυμάτων δηλαδὴ καὶ ἰσῶων, καὶ παρ' αὐτῶν γε τὴν ὅδον πλείστοι τῆς ἀγαστικῆς ἐκείνης φερομένης χλαυδὸς ἀπέλασαν, χάριτι καὶ δυναμει Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἡ πρόπει πάσα θόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, οὐ καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

pretiosa arca, quod vere erat pretiosum, deposuisset, sic Martyris quidem satisfecit desiderio, et sibi maximam acquisivit securitatem.

24 Certe cum hyemis tempore reversurus in Illyricum m, ob seria quaedam negotia Sirmium properaret, et jam pervenisset ad ripas Istri, quoniam is excreverat, et magnum attollebat fluentum, et propterea a nullo poterat omnino transmitti, et multum quidem temporis intercesserat, fluentum autem minime cessabat, sed iis, qui transmittere volebant, prohibebat transitum n; is afficiebatur magna animi ægritudine, et erat valde cogitabundus, et versabatur in perplexa dubitatione. Ei vero apparens divinus Demetrius, Omni, inquit, animi ægritudine et incredulitate procul ejecta ab animo, quod tecum fers, gestans manibus, transi fluvium citra dubitationem.

25 Paret præfectus eis, qui apparuerat: et cum mane ascendisset vehiculum, per flumen capsam portans manibus, et cum animo tenens erectos quoque oculos, gradiebatur, fluente tacite recedente, et, et cedente nutibus, qui non cadunt sub aspectum; dignum quidem admiratione, fide autem, quam habebat in Martyrem, non indignum subiens transitum o. Cum sic ergo illasus trajeicisset, et Sirmium pervenisset, sacram illam capsam cum thesauro, quem servabat, in recens exstructo istic templo deponit. Erat autem prope templum gloriose martyris Anastasiæ p, ut Martyres Martyribus quodammodo sursum, sic et deorsum vicina haberent tabernacula. Multa autem miracula et curationes etiam in ipsa via, dum ferretur illa chlamys sanctificans, plurimi sunt consecuti q, gratia et virtute Christi veri Dei nostri, quem decet omnis gloria nunc et semper et in sæcula sæculorum. Amen.

A. SYMEO- NE META PHRASTE, ac deinde, Istro prodigiose

trajecto, alto etiam Sirmi honoratur.

B

E

P

q

ANNOTATA.

- a Adi Annotata, Passionis præcedentis cap. i ad lit. g subnexa.
- b Fueritne e Wandalica, an altera natione Lyæus, antiquiores duæ Sancti Passionis, quarum altera apud Photium in Bibliotheca exstat, altera e lingua Græca in Latinam ab Anastasio fuit conversa, haud edicunt.
- c Genus id erat exercitationis, ex lucta et pugilatu compositum, quemadmodum in Antiquitatum Romanarum Lexico e variis scriptoribus docet Samuel Pitiscus.
- d Nestori præstitisse divisseque S. Demetrium, quæ hic narrantur, credibile haud apparet. Adi Commentarium prævium § iv.
- e Cum anonymus S. Demetrii biographus, qui Metaphrasti præluxit, hanc Nestoris, contra Lyæum certaturi, ad Deum orationem non exhibeat, dubitandum vix apparet, quin eam posterior hic scriptor, verosimili conjectura usus, pro arbitrio confinverit.
- f Multa hic, ex anonymo Sancti nostri biographo maximam partem hausta, a Metaphraste narrantur, quæ a Demetrii Passione tum Photiana, tum Anastasiana absunt; verum ea ac nominatum Nestorem, qui Lyæum singulari certamine interfecit, effectum esse Christi martyrem, duplicisque ab hoc victoriæ, uti hic Metaphrastes loquitur, coronas accepisse, exiguam admodum fidem merentur, uti satis probant, quæ Commentarii prævii § iv in medium adduxi.
- g Hæc, quæ ad Demetrium hic fit, allocutio ab ipso Metaphraste verosimillime est conficta; neque enim vel in anonymo, qui scriptori huic præluxit, Sancti nostri biographo vel alibi uspiam reperitur.
- h Hunc Sancti famulum cum Lupo, Martyrologio Romano aliisque fastis sacris ad diem xxiii Augusti inscripto, esse eundem, verosimilius apparet. Adi iterum Commentarium prævium num. 63.
- i Lipomani interpretatio hic, uti et in aliis nonnullis, quæ, quod minus notatu digna sint, inobservata prætereo, Græco Metaphrastis textui haud satis consonat. Hic enim de Leontio sic habet: Εἰς δὲ τὴν Δαζδὸν ἀπῶν, quæ verba Latine, non per hæc profectus Thessalonicam, sed per isthæc In Daciam proficiscens recte reddideris.
- k Leontium, qui, quandonam circiter verosimilius floruit, Commentarii prævii num. 74 exposui, sanitati fuisse a S. Demetrio prodigiose restitutum, in Photiana et Anastasiana Sancti nostri Passione nuspiam narratur, idque proinde, utpote in nullo etiam alio monumento satis antiquo fundatum debet haberi pro admodum dubio, etsi etiam ab anonymo Sancti nostri biographo, qui Metaphrasti præluxit, memoria prodatur.

l Cum